

**Настільна книга слідчого.  
3-тє видання, перероблене і  
доповнене.**

Запропоноване видання - довідник для слідчих і дізнавачів, які можуть застосувати його рекомендації у професійній діяльності при розслідуванні злочинів. Книга містить найбільш доцільні прийоми, методи та рекомендації щодо проведення слідчих дій, пропонує методики розслідування різних видів злочинів.

Може бути корисною не лише слідчим, а й оперативно-розшуковим працівникам, прокурорам, суддям, адвокатам, а також студентам юридичних навчальних закладів, аспірантам, викладачам, науковцям.

# Зміст

Передмова .....	3
<b>ЧАСТИНА 1</b>	
<b>КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕХНІКА .....</b>	<b>5</b>
<b>Розділ 1. Науково-технічні засоби та їх використання у розслідуванні злочинів .....</b>	<b>5</b>
§ 1. <i>Поняття криміналістичної техніки .....</i>	5
§ 2. <i>Правові основи та межі використання криміналістичної техніки .....</i>	6
§ 3. <i>Техніко-криміналістична оснащеність органів досудового слідства .....</i>	7
<b>Розділ 2. Криміналістична ідентифікація .....</b>	<b>13</b>
§ 1. <i>Поняття ідентифікації .....</i>	13
§ 2. <i>Об'єкти, типи і види ідентифікації .....</i>	13
§ 3. <i>Загальна методика ідентифікації .....</i>	15
<b>Розділ 3. Судова фотографія та відеозапис .....</b>	<b>17</b>
§ 1. <i>Поняття судової фотографії та її значення .....</i>	17
§ 2. <i>Види та методи судово-оперативної фотозйомки .....</i>	18
§ 3. <i>Судовий відеозапис .....</i>	25
<b>Розділ 4. Виявлення, фіксація та вилучення слідів .....</b>	<b>27</b>
§ 1. <i>Загальні положення трасології. Поняття сліду в криміналістиці .....</i>	27
§ 2. <i>Механізм слідоутворення. Види слідів .....</i>	28
§ 3. <i>Робота зі слідами на місці події .....</i>	29
<b>Розділ 5. Огляд і попереднє дослідження документів .....</b>	<b>35</b>
§ 1. <i>Поняття документа в криміналістиці .....</i>	35
§ 2. <i>Слідчий огляд документів .....</i>	36
§ 3. <i>Способи зміни змісту документів і реквізитів .....</i>	37
<b>Розділ 6. Криміналістичне дослідження письма .....</b>	<b>38</b>
§ 1. <i>Дослідження буквеного письма і підписів .....</i>	38
§ 2. <i>Дослідження цифрового письма .....</i>	46
§ 3. <i>Дослідження писемної мови .....</i>	51
<b>Розділ 7. Використання даних судової балістики в розслідуванні злочинів .....</b>	<b>55</b>
§ 1. <i>Поняття судової балістики .....</i>	55
§ 2. <i>Об'єкти судово-балістичного дослідження. Класифікація зброї та її характеристика .....</i>	56
§ 3. <i>Види і характеристики слідів пострілу .....</i>	61
§ 4. <i>Огляд зброї та слідів її застосування на місці події .....</i>	62
<b>Розділ 8. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності .....</b>	<b>66</b>
§ 1. <i>Поняття та основи судової габітології .....</i>	66

§ 2. <i>Методика опису зовнішніх ознак людини (словесний портрет) .....</i>	
§ 3. <i>Методи відтворення зовнішності розшукуваного за показаннями очевидців (потерпілих) .....</i>	

## Розділ 9. Кримінальна реєстрація .....

§ 1. *Поняття і значення кримінальної реєстрації .....*

§ 2. *Види криміналістичних обліків .....*

§ 3. *Дактилоскопичний облік .....*

## ЧАСТИНА 2

### КРИМІНАЛІСТИЧНА ТАКТИКА .....

#### Розділ 10. Загальні положення криміналістичної тактики .....

§ 1. *Поняття і предмет криміналістичної тактики .....*

§ 2. *Сутність, принципи та функції тактичного прийому .....*

§ 3. *Класифікація тактичних прийомів .....*

§ 4. *Поняття та ознаки тактичних комбінацій і тактичних операцій .....*

§ 5. *Психологічні основи використання тактичних прийомів .....*

#### Розділ 11. Слідчий огляд .....

§ 1. *Поняття та види слідчого огляду .....*

§ 2. *Організація огляду місця події .....*

§ 3. *Пізнавальна сутність огляду місця події .....*

§ 4. *Тактика огляду місця події .....*

§ 5. *Особливості огляду трупа .....*

§ 6. *Фіксація результатів огляду місця події .....*

#### Розділ 12. Допит .....

§ 1. *Поняття та види допиту .....*

§ 2. *Процес формування показань .....*

§ 3. *Підготовка до допиту .....*

§ 4. *Зміст тактики допиту .....*

§ 5. *Встановлення психологічного контакту .....*

§ 6. *Актуалізація забутого в пам'яті допитуваного .....*

§ 7. *Викриття неправди в показаннях .....*

§ 8. *Допит неповнолітніх .....*

§ 9. *Тактика очної ставки .....*

§ 10. *Фіксація результатів допиту .....*

#### Розділ 13. Обшук і виїмка .....

§ 1. *Поняття та види обшуку .....*

§ 2. *Об'єкти пошукової діяльності .....*

§ 3. *Підготовка до обшуку .....*

§ 4. *Тактика обшуку .....*

§ 5. *Особливості виїмки .....*

§ 6. *Фіксація результатів обшуку та виїмки .....*

<b>Розділ 14. Пред'явлення для впізнання</b> .....	139
§ 1. <i>Поняття, мета та об'єкти пред'явлення для впізнання</i> .....	139
§ 2. <i>Підготовка до пред'явлення для впізнання</i> .....	139
§ 3. <i>Порядок пред'явлення для впізнання живих осіб, трупів, предметів і тварин</i> .....	141
§ 4. <i>Фіксація результатів пред'явлення для впізнання</i> .....	143

<b>Розділ 15. Відтворення обстановки і обставин події (слідчий експеримент та перевірка показань на місці)</b> .....	144
§ 1. <i>Поняття та види слідчого експерименту</i> .....	144
§ 2. <i>Підготовка до слідчого експерименту та його тактика</i> .....	146
§ 3. <i>Особливості перевірки показань на місці</i> .....	148
§ 4. <i>Фіксація результатів відтворення обстановки та обставин події</i> .....	149

<b>Розділ 16. Призначення та проведення судових експертиз</b> .....	150
§ 1. <i>Поняття судової експертизи, її види та значення</i> .....	150
§ 2. <i>Процесуальні та організаційні питання призначення судових експертиз. Система судово-експертних установ в Україні</i> .....	152
§ 3. <i>Основи підготовки, призначення та проведення судових експертиз</i> .....	154
§ 4. <i>Оцінка та використання висновку експерта у кримінальному процесі</i> .....	156
§ 5. <i>Довідкові дані щодо деяких видів судових експертиз</i> .....	157

## ЧАСТИНА 3

<b>МЕТОДИКА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ</b> .....	179
--	-----

<b>Розділ 17. Загальні положення криміналістичної методики</b> .....	179
§ 1. <i>Сутність методики розслідування злочинів</i> .....	179
§ 2. <i>Основи криміналістичної класифікації злочинів</i> .....	180
§ 3. <i>Криміналістична характеристика злочинів</i> .....	182
§ 4. <i>Види і форми взаємодії в розкритті та розслідуванні злочинів</i> .....	186
§ 5. <i>Ситуаційний підхід у розслідуванні злочинів</i> .....	187

<b>Розділ 18. Розслідування вбивств</b> .....	188
§ 1. <i>Криміналістична характеристика вбивств</i> .....	188
§ 2. <i>Обставини, що підлягають з'ясуванню</i> .....	189
§ 3. <i>Початковий етап розслідування</i> .....	190

<b>Розділ 19. Розслідування деяких видів убивств</b> .....	192
§ 1. <i>Розслідування вбивств на замовлення</i> .....	192
§ 2. <i>Розслідування вбивств, пов'язаних із виявленням частин розчленованого трупа</i> .....	198
§ 3. <i>Розслідування вбивств за відсутності трупа</i> .....	219
§ 4. <i>Розслідування вбивств, пов'язаних з інсценуваннями</i> .....	225

<b>Розділ 20. Розслідування навмисного заподіяння шкоди здоров'ю</b> .....	233
§ 1. <i>Криміналістична характеристика навмисного заподіяння шкоди здоров'ю</i> .....	233

§ 2. <i>Обставини, що підлягають з'ясуванню</i> .....	233
§ 3. <i>Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення</i> .....	233
§ 4. <i>Особливості тактики проведення окремих слідчих дій</i> .....	233
§ 5. <i>Профілактичні дії слідчого при розслідуванні навмисного заподіяння шкоди здоров'ю</i> .....	234

<b>Розділ 21. Розслідування зґвалтувань</b> .....	234
§ 1. <i>Криміналістична характеристика зґвалтувань</i> .....	234
§ 2. <i>Особливості порушення кримінальної справи й обставини, що підлягають з'ясуванню</i> .....	234
§ 3. <i>Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення</i> .....	235
§ 4. <i>Особливості тактики проведення окремих слідчих дій</i> .....	235
§ 5. <i>Профілактичні дії слідчого при розслідуванні зґвалтувань</i> .....	236

<b>Розділ 22. Розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (розкрадань)</b> .....	236
§ 1. <i>Криміналістична характеристика розкрадань</i> .....	236
§ 2. <i>Обставини, що підлягають з'ясуванню</i> .....	236
§ 3. <i>Початковий етап розслідування</i> .....	236

<b>Розділ 23. Розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем в окремих галузях господарської діяльності</b> .....	236
§ 1. <i>Розслідування розкрадань, вчинених у сфері банківської діяльності</i> .....	236
§ 2. <i>Розслідування розкрадань, вчинених на підприємствах торгівлі</i> .....	237
§ 3. <i>Розслідування розкрадань, учинених на м'ясопереробних підприємствах</i> .....	238

<b>Розділ 24. Розслідування порушень порядку зайняття господарською діяльністю</b> .....	238
§ 1. <i>Криміналістична характеристика порушень порядку зайняття господарською діяльністю</i> .....	238
§ 2. <i>Обставини, що підлягають з'ясуванню</i> .....	239
§ 3. <i>Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та програма дій слідчого щодо їх вирішення</i> .....	239
§ 4. <i>Особливості тактики проведення окремих слідчих дій</i> .....	239

<b>Розділ 25. Розслідування фіктивного підприємництва</b> .....	239
§ 1. <i>Криміналістична характеристика фіктивного підприємництва</i> .....	239
§ 2. <i>Обставини, що підлягають з'ясуванню</i> .....	239
§ 3. <i>Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення</i> .....	239
§ 4. <i>Особливості тактики проведення окремих слідчих дій</i> .....	239

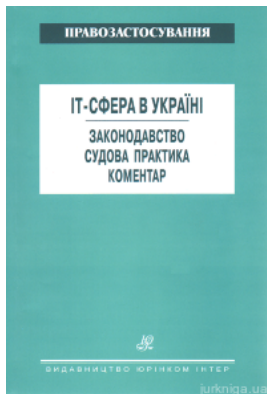
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні фіктивного підприємництва	322
<b>Розділ 26. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом</b>	324
§ 1. Криміналістична характеристика легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом	324
§ 2. Виявлення ознак легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та особливості порушення кримінальних справ	330
§ 3. Обставини, що підлягають з'ясуванню	336
§ 4. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	339
§ 5. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	339
<b>Розділ 27. Розслідування ухилень від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів</b>	342
§ 1. Криміналістична характеристика ухилень від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів	342
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	349
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	351
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	354
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні ухилень від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів	359
<b>Розділ 28. Розслідування шахрайства з фінансовими ресурсами</b>	360
§ 1. Криміналістична характеристика шахрайства з фінансовими ресурсами	360
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	368
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	368
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	371
<b>Розділ 29. Розслідування хабарництва</b>	375
§ 1. Криміналістична характеристика хабарництва	375
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	377
§ 3. Початковий етап розслідування	377
<b>Розділ 30. Розслідування крадіжок</b>	378
§ 1. Криміналістична характеристика крадіжок	378
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	382
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування крадіжок та програма дій слідчого щодо їх вирішення	383
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	386
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні крадіжок	388
<b>Розділ 31. Розслідування грабежів і розбоїв</b>	389
§ 1. Криміналістична характеристика грабежів і розбоїв	389

§ 2. Початковий етап розслідування	391
§ 3. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	393
§ 4. Розслідування розбоїв з проникненням у приміщення	397
<b>Розділ 32. Розслідування шахрайства</b>	401
§ 1. Криміналістична характеристика шахрайства	401
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	405
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	406
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	407
<b>Розділ 33. Розслідування вимагань</b>	408
§ 1. Криміналістична характеристика вимагань	408
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	411
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	414
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	417
<b>Розділ 34. Розслідування бандитизму</b>	421
§ 1. Криміналістична характеристика бандитизму	421
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	425
§ 3. Початковий етап розслідування	426
<b>Розділ 35. Розслідування контрабанди</b>	428
§ 1. Криміналістична характеристика контрабанди	428
§ 2. Виявлення ознак контрабанди та особливості порушення кримінальних справ	434
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	436
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	441
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні контрабанди	448
<b>Розділ 36. Розслідування злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху</b>	449
§ 1. Криміналістична характеристика злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху	449
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	452
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та програма дій слідчого щодо їх вирішення	452
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	453
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні злочинних порушень правил безпеки дорожнього руху	462
<b>Розділ 37. Розслідування підпалів та інших злочинів, пов'язаних з виникненням пожеж</b>	463
§ 1. Криміналістична характеристика підпалів та інших злочинів, пов'язаних з виникненням пожеж	463
§ 2. Особливості порушення кримінальної справи й обставин, які підлягають з'ясуванню	463

§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	465
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	466
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні пожеж	470
<b>Розділ 38. Розслідування незаконного обігу вогнепальної зброї</b>	470
§ 1. Криміналістична характеристика незаконного обігу вогнепальної зброї	470
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	474
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	476
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	480
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні незаконного обігу вогнепальної зброї	485
<b>Розділ 39. Розслідування незаконного обігу наркотичних засобів</b>	488
§ 1. Криміналістична характеристика незаконного обігу наркотичних засобів	488
§ 2. Особливості порушення кримінальної справи й обставини, що підлягають з'ясуванню	494
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	496
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	499
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні незаконного обігу наркотичних засобів	507
<b>Розділ 40. Розслідування злочинів проти довкілля</b>	509
§ 1. Криміналістична характеристика злочинів проти довкілля	509
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	510
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	511
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	512
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні злочинів проти довкілля	518
<b>Розділ 41. Розслідування злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку</b>	519
§ 1. Криміналістична характеристика злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	519
§ 2. Особливості порушення кримінальної справи й обставини, що підлягають з'ясуванню	526
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення	529
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій	531

§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	5
<b>Розділ 42. Розслідування злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами</b>	5
§ 1. Криміналістична характеристика злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами	5
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню	5
§ 3. Початковий етап розслідування	5
<b>Додаток 1. Криміналістичний словник</b>	5
<b>Додаток 2. Експертні установи і правоохоронні органи</b>	6
Експертні установи Міністерства юстиції України	6
Експертні установи Міністерства охорони здоров'я України	6
Управління та експертні установи МВС України	6
Управління Міністерства внутрішніх справ на залізниці	6
Органи прокуратури України	6
Телефони екстрених служб України	6
Митниці та митні пости України	6
<b>Додаток 3. Міжміський телефонний зв'язок</b>	6
Коди напрямків автоматичного міжміського телефонного зв'язку України	6
Коди напрямків автоматичного міжміського телефонного зв'язку з країнами СНД	6
<b>Додаток 4. Посольства та консульства іноземних держав в Україні</b>	6
<b>Додаток 5. Номерні знаки транспортних засобів</b>	7
Серії номерних знаків для транспортних засобів України	7
Літеросполуки, що означають адміністративно-територіальну або загальнодержавну належність	7
Літеросполуки, які можна використовувати на номерних знаках	7
Три перші цифри кодів номерних знаків автомобілів держав, акредитованих в Україні	7
Літери, нанесені на номерні знаки автомобілів держав, які беруть участь у міжнародному дорожньому русі	7
<b>Додаток 6. Одиниці вимірювання</b>	7
Основні одиниці	7
Міри довжини	7
Міри маси	7
Похідні одиниці	7
<b>Алфавітно-предметний покажчик</b>	7

## Книги, які можуть вас зацікавити



[ІТ-сфера в Україні.  
Законодавство. Судова  
практика. Коментар](#)

Перейти до галузі права  
**Кримінальне право та процес**



[Перейти на сайт](#) →